

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL UAB „E1“ 2016-02-03 SKUNDO**

2016 m. kovo 18 d. Nr. S-59 (7-26/2016)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:

komisijos pirmininkės
komisijos narių

Editos Veršelienės
Rasos Stravinskaitės
Andriaus Veniaus – pranešėjas
Linos Vosylienės

sekretoriaujant
dalyvaujant šalims

Jūratei Dalmantaitei
UAB „E1“ atstovei advokatei Olgai Siominai
Muitinės departamento atstovei Zitai Bareišienei

2016 m. kovo 15 d. posėdyje išnagrinėjusi UAB „E1“ (toliau – Pareiškėjas) skundą dėl Muitinės departamento prie Finansų ministerijos (toliau – Muitinės departamentas) 2016-01-11 sprendimo Nr. 1A-20 n u s t a t ė:

Muitinės departamentas ginčijamu sprendimu patvirtino Vilniaus teritorinės muitinės (toliau – Vilniaus TM) 2015-10-21 sprendimą Nr. 18KP-17-745, kuriuo Vilniaus TM pripažino Pareiškėją solidariu skolininku kartu su UAB X ir įregistravo mokestinę prievolę: 1090,00 Eur muitą, 10629,00 Eur pridėtinės vertės mokestį (toliau – PVM), 650,00 Eur PVM delspinigius ir 1172,00 Eur baudą, iš viso 13541,00 Eur.

Vilniaus TM pripažino Pareiškėją solidariu skolininku kartu su UAB X dėl nebaigtos Bendrijos tranzito procedūros pagal Vilniaus TM oro uosto poste 2015-03-26 įformintą tranzito lydintįjį dokumentą MRN 15LTVA10001471EEB7 Pareiškėjo įsigytom ir iš JAV įvežtom prekėm („rotacinių kompresorių dalys“), kurios, neužbaigus įformintos minėtos Bendrijos tranzito procedūros pagal minėtą lydintįjį dokumentą, 2015-03-27 buvo išgabentos į Baltarusijos Respubliką, įforminus eksporto deklaraciją MRN 15LTVR3000EK016430 (2015-03-26). Pareiškėjas neneigia, kad jis buvo informuotas UAB X apie 2015-03-26 iš JAV į Lietuvą atgabentas jo prekes ir pats savo transporto priemone iš UAB X jas atsiėmė.

Tačiau, Pareiškėjo teigimu, jam nebuvo žinoma apie šioms prekėms įformintą tranzito procedūrą. Pareiškėjo nuomone, UAB X netinkamai atliko savo pareigas ir nepažymėjo krovinio tokiu būdu, kuris užtikrintų, jog krovinio negalima iškrauti iš transporto priemonės be muitinės priežiūros, tokiu būdu „X veiksmas (neveikimas) sąlygojo, kad Pareiškėjas buvo suklaidintas dėl prekių (krovinio) statuso ir jis, nežinodamas, jog prekėms taikoma tranzito procedūra, įformino eksporto deklaraciją.

Muitinės departamentas akcentuoja, kad nei skundu, nei šalindamas skundo trūkumus pateiktais dokumentais, Pareiškėjas nepagrindžia, kur ir kokios pareigos buvo nustatytos UAB X bei

kaip jos „tinkamai“ turėjo būti vykdomos. Skunde neteisingai aiškinamas Pareiškėjo pasirašytos 2012-05-08 sutarties su UAB X 8.1 punktas, nustatantis, kad „*siuntos ar krovinio vežimo maršrutą ir transportavimo būdą užsakytai paslaugai X pasirenka savo nuožiūra*“. Pareiškėjo teigimu, šis punktas suteikia galimybę UAB X gabenamas prekes pristatyti į bet kurį kitoje Europos šalyje esantį jo logistikos centrą ir išleisti į laisvą apyvartą. Tačiau Pareiškėjas nevertina šios sutarties 9.1 punkto, kuriame nustatyta, kad klientas **įgalioja X atlikti su šios sutarties vykdymu susijusias reikalingas muitinės procedūras ir įsipareigoja atlyginti X visas su tokio pavedimo įvykdymu turėtas išlaidas**. Įrodymų, jog jis buvo įgaliojęs UAB X atlikti muitinės procedūras ar atlygino su tokio pavedimu turėtas išlaidas, Pareiškėjas nepateikė. Be to, iš pateiktos prekių pirkimo iš JAV firmos „A1“ 2015-03-05 sąskaitos Nr. 727 kopijos matyti, jog Pareiškėjas prekes pirko *Incoterms – EXWA. C. . USA* pristatymo sąlygomis, reiškiančiomis, kad pirkėjas įsipareigoja prekes paimti iš pardavėjo, prisiimdamas visą atsakomybę už jų gabenimą, draudimą ir t. t. Taigi, pareigą tinkamai išgabenti prekes iš eksportuojančios šalies ir įvežti į importo šalį prisiėmė pirkėjas – Pareiškėjas. Todėl Pareiškėjas (pirkėjas), atsiimdamas iš UAB X iš JAV atgabentas prekes, negalėjo nežinoti, kad jos yra įvežtos iš JAV ir neturi Bendrijos prekių statuso, taigi yra muitinės priežiūroje (*įrodymai apie suteiktus kam nors įgaliojimus tvarkyti muitinės procedūras, nei ryšium su tuo atsiradusių išlaidų apmokėjimo dokumentai nepateikti*).

Įvertinęs aukščiau nurodytas aplinkybes, Muitinės departamentas konstatuoja, kad Vilniaus TM teisingai, vadovaudamasi 1992-10-12 Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą (toliau – Bendrijos muitinės kodeksas; BMK), 203 straipsniu, dėl Pareiškėjo iš JAV firmos „A1“ įsigytų ir UAB X į Lietuvą įvežtų prekių, kurioms buvo įforminta Bendrijos tranzito procedūra, paėmimo iš muitinės priežiūros, importo mokesčių skolą įregistruo solidariems skolininkams: tiek asmeniui, paėmusiam prekes iš muitinės priežiūros (Pareiškėjui), tiek asmeniui, turėjusiam vykdyti prievolės, susijusias su prekėmis įformintos muitinės procedūros taikymu (UAB X). Kaip yra pasisakęs Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (toliau – ESTT) 2010-01-14 sprendime sujungtose bylose Nr. C-430/08 ir C-431/08, neteisėto paėmimo sąvoka pagal Teisingumo Teismo praktiką turi būti suprantama kaip apimanti bet kokį veiksmą ar neveikimą, kuris trukdo, nors ir trumpam, kompetentingai muitinei priėti prie muitinės priežiūros prekes ir atlikti Bendrijos muitų teisės aktuose numatytus patikrinimus. Kadangi paėmimo sąvoka Bendrijos muitų teisės aktuose neapibrėžta, Įgyvendinimo reglamento 865 straipsnyje yra numatyti aplinkybių, kurios turi būti laikomos neteisėtu paėmimu iš muitinės priežiūros Bendrijos muitinės kodekso 203 straipsnio 1 dalies prasme, pavyzdžiai. Pagal Įgyvendinimo reglamento 865 straipsnio pirmą pastraipą prekių paėmimu vengiant muitinės priežiūros laikomas, atsižvelgiant į BMK 203 straipsnio 1 dalį, atitinkamų prekių muitinės deklaracijos pateikimas arba bet koks kitą tokią pačią teisinę galią turintis veiksmas ir dokumento pateikimas kompetentingai institucijai patvirtinti, jeigu šie veiksmai nulemia neteisingo Bendrijos prekių muitinės statuso suteikimą šioms prekėms. Taigi, Pareiškėjas, paėmęs iš muitinės priežiūros iš JAV įvežtas neturinčias Bendrijos prekių statuso prekes ir pateikęs eksporto muitinės procedūrai bei neteisingai suteikęs šioms prekėms Bendrijos prekių statusą, pagrįstai pripažintas skolininku muitinei pagal BMK 203 straipsnį.

Pareiškėjas nesutinka su Muitinės departamento sprendimu ir Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija) prašo skundžiamą sprendimą panaikinti ir išspręsti klausimą iš esmės, nustatant, kad Pareiškėjas turi padengti 10629 Eur importo PVM, o UAB X (toliau X) – 1090 Eur muito, 1172 Eur baudos bei 650 Eur PVM delspinigių skolą.

1. Faktinės aplinkybės. Pareiškėjas paaiškina, kad X pagal Pareiškėjo su šia bendrove sudarytą 2012-05-08 sutartį vykdė kelis analogiškus Pareiškėjo užsakymus iš to paties siuntėjo JAV firmos „A1“ ir visais atvejais kroviniai buvo vežami siekiant juos parduoti Baltarusijoje. Informuotas apie 2015-03-26 ginčo krovinio pristatymą į UAB „Vilniaus tranzitas“ muitinės sandėlį, Pareiškėjas nusiuntė savo transporto priemonę ir 2015-03-27 krovinyje buvo išgabentas į Baltarusijos Respubliką,

įforminus eksporto deklaraciją. Pareiškėjas nurodo, kad vėliau išaiškėjo, jog kroviniui X iniciatyva buvo įforminta tranzito procedūra, kuri nebuvo užbaigta.

2. Teisiniai skundo argumentai:

Dėl X įsipareigojimų pažeidimo. Pareiškėjo teigimu, jis nepagrįstai pripažintas solidariu skolininku dėl 1090 Eur maito, 1172 Eur baudos bei 650 Eur PVM delpinigių sumos, nes ši skola atsirado išimtinai dėl X neprofesionalumo ir atliktų dokumentų įforminimo klaidų, kurios pasireiškė dviem aspektais: (1) pradėjus tranzitinės procedūros įforminimą, nesuderinus to su Pareiškėju; (2) neužbaigus tranzitinės procedūros įforminimo ir neinformavus apie tai Pareiškėjo, prieš jam išvežant ginčo krovinį.

Pareiškėjas nurodo, kad už prievolių, susijusių su išorinio Bendrijos tranzito procedūra, įvykdymą atsako jos vykdytojas (BMK 96 str. 1 d.). Šiuo atveju procedūros vykdytojas yra X (2012-05-08 sutarties 8.1 p. ir 2015 m. kovo mėn. užsakymas) ir tai patvirtinta Vilniaus TM sprendime.

Pareiškėjas nurodo, kad mokesčių administratorius nepagrįstai jo (Pareiškėjo) atsakomybę kildina iš BMK 96 str. 2 dalies. Pareiškėjo teigimu, prekės iš karto galėjo būti parduotos į trečiąją šalį, Bendrijos tranzito procedūrą X taikė savo iniciatyva. Kaip teigia Pareiškėjas, byloje nėra patikimų įrodymų, kad, Pareiškėjo vairuotojui paimant ginčo krovinį, X informavo Pareiškėją, jog pradėta tranzito procedūra dar nėra užbaigta. Pareiškėjas pripažįsta, kad jo vairuotojas pasirašė ant važtaraščio, tačiau važtaraštyje nebuvo jokių duomenų, kad tranzito procedūra yra pradėta, vykdoma ar užbaigta. Pareiškėjui kartu su kroviniu nebuvo įteikta tranzito deklaracija, todėl nėra pagrįstų įrodymų apie Pareiškėjo „žinojimą“.

Pareiškėjas nurodo, kad X yra profesionalus verslininkas pervežimo srityje, todėl Pareiškėjas turėjo pagrįstą pagrindą pasitikėti X teikiamų paslaugų kokybe. Paimant krovinį iš sandėlio ant jo nebuvo jokių įspėjimų, kad tranzito procedūra dar neužbaigta, todėl Pareiškėjo darbuotojai pagrįstai tikėjosi, kad jokių papildomų veiksmų jiems atlikti jau nebereikia.

Taip pat Pareiškėjas nurodo, kad ginčo sąskaitoje nurodytos pristatymo sąlygos nustatė atsakomybės už prekių pristatymą paskirstymą tarp krovinio pardavėjo bei pirkėjo, tačiau ne tarp Pareiškėjo ir jo pasamdyto profesionalaus vykdytojo (X). Sutarties laisvės principas leido Pareiškėjui perkelti visas pareigas ar dalį jų kitam asmeniui už atitinkamą atlygį. Dėl to ir susitarė Pareiškėjas ir X – kad X yra Pareiškėjo vežėjas ir visų su tuo susijusių pareigų vykdytojas. Be to, mokesčių administratorius nepagrįstai reikalauja pateikti atskirą Pareiškėjo X išduotą įgaliojimą muitinės procedūrų veiksmams atlikti. Pagal 2012-05-08 sutarties 9.1 punktą su pavedimu susijusios išlaidos atlyginamos pačios sutarties bei užsakymo pagrindu.

Dėl atsakomybės paskirstymo. Muitinės departamentas, pripažindamas Pareiškėją solidariu skolininku su DHK, neatsižvelgė į tokio atsakomybės paskirstymo pasekmes.

Sprendime nenurodoma, kokių pagrindų taikytina būtent solidarioji atsakomybė tiek dėl maito, tiek dėl baudos, tiek dėl importo PVM. BMK 96 str. 2 dalis įtvirtina papildomą, bet ne solidarią prekių vežėjo / gavėjo atsakomybę. Kadangi yra skirtingi abiejų subjektų atsakomybės atsiradimo pagrindai, Pareiškėjo nuomone, Muitinės departamentas privalėjo individualizuoti kiekvieno iš jų atsakomybės dalį. Muitinės departamentas faktiškai įtvirtino aplinkybes, jog krovinio paėmimas iš muitinės priežiūros sukėlė ne Bendrijos prekių įvežimą (importą) į EB teritoriją, importo skolą muitinei vadovaujantis BMK 203 straipsniu, kas sąlygotų būtinumą mokėti (apskaičiuoti) importo PVM. Pagal Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 2 str. 25 punktą prekių importuotoju šiuo atveju gali būti laikomas tik Pareiškėjas, kurio atžvilgiu galioja tiek mokestinės prievolės, tiek lengvatos. Muitinės departamentas nustatė mokestinę prievolę asmeniui, kuris negali būti mokesčių mokėtoju, nes šiuo atveju X veikė kaip Pareiškėjo įgaliotas atstovas (2012-05-08 sutarties 9.1 p.). Tuo atveju, jeigu Pareiškėjui atsirastų papildoma mokestinė našta, jis įgytų teisę į žalos atlyginimą regresu tvarka iš X. Tačiau iš Pareiškėjo nebūtų atimta galimybė ateityje įforminti ginčo krovinio eksporto procedūrą bei susigrąžinti sumokėtą importo PVM. X kartu su Pareiškėju galėtų būti laikomi atsakingais tik už paskirtą baudą bei delpinigių. Įpareigojimas sumokėti importo PVM yra asmeninis Pareiškėjo, kaip mokesčių mokėtojo, įsipareigojimas.

Iš bylos medžiagos matyti, jog skundžiamas sprendimas tvirtintinas.

Ginčas byloje yra kilęs dėl to, ar Pareiškėjas pagrįstai pagal BMK 96 str. 2 dalį pripažintas solidariu skolininku muitinei dėl neužbaigtos Bendrijos tranzito procedūros pagal tranzito deklaraciją (T1) MRN 15LTVA10001471EEB7 (2015-03-26).

Pagal BMK 96 str. 2 dalį, nepaisant 1 dalyje nustatytų tranzito procedūros vykdytojo prievolių, prekių vežėjas arba gavėjas, priėmęs prekes ir žinantis, kad jos gabenamos taikant Bendrijos tranzito procedūrą, taip pat atsako už nesugadintų prekių pristatymą per nustatytą terminą į paskirties muitinės įstaigą ir už deramą priežiūrą, kad nebūtų pažeistos muitinės panaudotos prekių identifikavimo priemonės.

Pagal BMK 213 straipsnį, jeigu vieną skolą muitinei privalo sumokėti keli asmenys, jie solidariai atsako už tokią skolą.

Komisija pažymi, jog byloje nėra ginčo dėl tokių byloje nustatytų faktinių aplinkybių: kad tranzito procedūros pagal ginčo T1 deklaraciją vykdytojas yra UAB X, kad ši tranzito procedūra buvo neužbaigta, t. y. prekės ir T1 deklaracija paskirties muitinės įstaigai per tranzito procedūros užbaigimo terminą nebuvo pateikti, taip pat kad UAB X BMK 96 str. 1 dalies pagrindu kartu su Pareiškėju yra pripažinta solidariu skolininku (Vilniaus TM 2015-10-21 sprendimas dėl mokestinės prievolės muitinei atsiradimo Nr. 18KP-17-745, kurio UAB X neapskundė). Taigi, šio ginčo esmę sudaro faktinių aplinkybių vertinimas, siekiant nustatyti BMK 96 str. 2 dalyje nurodytų sąlygų, kurioms esant prekių gavėjas taip pat kaip ir procedūros vykdytojas atsako už prievolių, susijusių su išorinio Bendrijos tranzito procedūra, įvykdymą, egzistavimą.

Byloje yra nustatyta, jog Pareiškėjas pagal 2015-03-05 sąskaitą Nr. 727 iš JAV įmonės „A1“ įsigijo rotacinių kompresorių dalis, kurioms atgabenti sudarė sutartį su UAB X. Prekių pristatymo sąlygos pagal *Incoterms: EXW A. C. . USA* (pirkėjas išpareigoja prekes paimti iš pardavėjo, prisiimdamas visą atsakomybę už jų gabenimą, draudimą ir t. t.). UAB X atgabeno Pareiškėjui krovinį ir įformino T1 deklaraciją, kurioje nurodyta: „išvykimo įstaiga: Vilniaus oro uosto postas (LTVA1000)“, paskirties įstaiga: „Vilniaus krovinių postas „Kirtimai“, procedūros vykdytojas: UAB X, procedūros įvykdymo terminas 2015-03-30.

Remiantis UAB X pateiktu oro transporto važtaraščiu Nr. 5UB7348 su Pareiškėjo vairuotojo patvirtinimu „Krovinį gavau“, Pareiškėjo pateiktu el. susirašinėjimu su UAB X bei pateiktu CMR (2015-03-27), akivaizdu, jog ginčo prekes iš UAB X atsiėmė pats Pareiškėjas savo transportu (TOYOTA PROACE GUT821) ir pateikė jas eksporto procedūrai įforminti (15LTVR3000EK016430 (2015-03-27)) (prekių siuntėjas – Pareiškėjas; prekių gavėjas – Baltarusijos įmonė „B1“). Iš pateikto el. susirašinėjimo taip pat akivaizdu, jog Pareiškėjas buvo informuotas apie tai, kad ginčo prekėms yra įforminta tranzito procedūra (T1 deklaracija): pavyzdžiui, UAB X atstovo E. Č. 2015-03-26 (3:24 PM) el. laiške Pareiškėjo atstovui D. T. nurodyta: „[...] Sunkvežimis iškrautas, muitinės tarpininkai rengia T1“; E. Č. 2015-03-27 (9:44 AM) el. laiške Pareiškėjo atstovui D. T. nurodyta: „Labas rytas, prašome atsiųsti mokėjimo dokumento kopiją. T1 deklaracija pridedama“; E. Č. 2015-03-27 (11:33 AM) el. laiške Pareiškėjo atstovui D. T. nurodyta: „Prašu pranešti, koks automobilis atvyks atsiimti prekių, nes T1 (deklaracijoje) nurodytas valstybinis numeris HBA886. Pasiteiraukite bendrovės „Vilniaus tranzitas“, ar jie priims jus, jei T1 (deklaracijoje) nurodyti skirtingi numeriai“ ir kt. Taigi, akivaizdu, jog nuo pat Pareiškėjo krovinio atgabenimo į X sandėlį Pareiškėjas buvo informuotas, kad prekėms yra įforminta tranzito procedūra pagal T1 deklaraciją. Komisijos vertinimu, nurodytos aplinkybės akivaizdžiai patvirtina Pareiškėjo, priėmusio prekes, žinojimą, kad prekės gabenamos taikant Bendrijos tranzito procedūrą. Todėl, vadovaujantis 96 str. 2 dalies nuostatomis, Pareiškėjas tapo atsakingas už nesugadintų prekių pristatymą per nustatytą terminą į paskirties muitinės įstaigą ir už deramą priežiūrą, kad nebūtų pažeistos muitinės panaudotos prekių identifikavimo priemonės.

Pagal BMK 203 str. 1 dalį importo skola muitinei atsiranda neteisėtai paimant iš muitinės priežiūros importo muitais apmokestinamas prekes.

Pagal 1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 2454/93, išdėstančio Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatas (toliau – BMKĮN), 865 str. pirmą dalį prekių paėmimu vengiant muitinės priežiūros laikomas, atsižvelgiant į BMK 203 straipsnio 1 dalį, atitinkamų prekių muitinės deklaracijos pateikimas arba bet koks kitą tokią pačią teisinę galią turintis veiksmas ir dokumento pateikimas kompetentingai institucijai patvirtinti, jeigu šie veiksmai nulemia neteisingo Bendrijos prekių muitinio statuso suteikimą šioms prekėms.

Komisija, atsižvelgdama į tai, kad Pareiškėjas iš JAV įvežtas prekes, kurioms buvo įforminta Bendrijos tranzito procedūra (vadinasi, neturinčias Bendrijos prekių muitinio statuso), pateikė eksporto muitinės procedūrai įforminti ir tokiais veiksmais sąlygojo neteisingo Bendrijos prekių muitinės statuso suteikimą šioms prekėms, vadovaudamasi aukščiau nurodytomis BMK 96 str. 2 dalies, 203 str. 1 dalies, BMKĮN 865 str. 1 dalies ir BMK 213 str. nuostatomis, daro išvadą, jog Pareiškėjas pagrįstai pripažintas solidariu skolininku muitinei. Taigi, nagrinėjamu atveju nustatė, kad Pareiškėjas solidariai atsako už skolos muitinei sumokėjimą, darytina išvada, jog jo atsakomybė, neatsižvelgiant į jo atliktų veiksmų, dėl kurių atsirado skola muitinei, apimtį, nedalijama, neindividualizuojama ir laikoma solidaria.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 str. 4 dalimi, n u s p r e n d ž i a:

Patvirtinti Muitinės departamento prie Finansų ministerijos 2016-01-11 sprendimą Nr. 1A-20.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 str. 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskūsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 str. 2 dalį apskūsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkė

Edita Veršelienė

Komisijos nariai

Rasa Stravinskaitė

Andrius Venius

Lina Vosylienė